
Laca

Tijdingen

---

*Driemaandelijks tijdschrift van LACA
Geschied- en Heemkundige kring van Laken
Jaargang 1 - Nummer 3 - maart 1990*

Laken

*Wapen van de Koninklijke
Residentie Laken
Koninklijk Besluit van 20 april 1857*

T I J D I N G E N

2e Jaargang Nr 1
maart 1990

TEN GELEIDE

Mij valt de eer te beurt, op het ogenblik dat wij ons spik-splinternieuwe nummer drie van LACA-TIJDINGEN boven de doopvont houden, deze "ten geleide" te verzorgen.

Toen de nog zeer jonge Geschied- en Heemkundige Kring, tijdens de laatste maanden van het jaar 1989, haar ledenaantal zag stijgen als wassend water, hielden wij even de adem in. Hoe stonden al deze mensen, die ons ongetwijfeld gunstig gezind waren, tegenover onze werkmethode en onze doelstellingen? Wat konden wij anderszijds van dit niet onaanzienlijke en intellectuele potentieel verwachten aan eventuele hulp en bijstand t.o.v. onze diverse initiatieven?

Die vragen vertaalden we dan tijdens een van onze werkvergaderingen in een rondschrijven en voegden deze tekst bij de brochure LACA-TIJDINGEN die aanvang januari werd verzonden. Voor de tweede maal hielden wij de adem in ...!

We hechten er prijs aan de inzenders van een wederwoordje te danken en al is de oogst niet verbijsterend, toch menen wij dat de wensen, de vingerwijzingen en ook de aanmoedigingen een grote steun zijn voor ons. Wij gaan nu de soms zeer uiteenlopende opmerkingen aan een ernstige bezinning onderwerpen. Hieronder geven wij toch reeds de hoofdklemtönen aan die we bij een eerste lezing konden registreren.

- Tijdsgebrek is wel een veel gehoord motief ter verklaring van de niet-aanwezigheid op onze maandelijkse bijeenkomsten, de vierde donderdag van de maand in het Trefcentrum NEKKERSDAL, en dit ondanks een ruime belangstelling voor het verleden, doch ook het heden van Laken.
- Sommigen geven blijk van een algemene interesse terwijl anderen hun wensen meer precies afbakenen... willen plannen kunnen bekijken om te ontdekken waar zich vroeger beken, vijvers en bossen, molens, boerderijen en herbergen, zowel als kastelen en domeinen bevonden. Anderen willen iets meer te weten komen over de loop van de Zenne op het grondgebied van Laken.
- Verzwijgen wij immers de negatieve commentaar niet en vermelden we ook dat iemand het eerste nummer van LACA-TIJDINGEN "onnuttig" vond op historisch gebied.

We beperken ons tot hiertoe voor wat het "wensenlijstje" betreft. De personen die ons hun diensten aanboden tot concrete medewerking in een of andere discipline zullen wij persoonlijk aanschrijven.

Tot besluit willen we nog volgende stellingname kwijt. Onze contactname naar onze leden toe heeft heel wat bedenkingen uitgelokt en tevens de deur geopend naar wellicht nieuwe gezichten die wij in een nabije toekomst hopen te ontmoeten.

Intussen zijn wij 1990 ingegaan. Een vijftal zondagnamiddagwandelingen worden binnenskamers voor dit jaar voorbereid. De eerste thema-uitstap werd reeds aangekondigd in "DE NEKKER". Die zal plaats vinden op zondag 8 april e.k. met als onderwerp: "Metro-Stations te Laken". En wanneer deze brochure U bereikt zult U wellicht reeds de affiches bemerkt hebben die onze eerste grote activiteit aankondigen. Gewis: een TENTOONSTELLING. Deze tentoonstelling zal het licht werpen, zowel op de RIJKSNORMAALSCHOOL te LAKEN als op het leven en het literaire werk van KAREL BOGAERD. Tenslotte zal de aandacht gevestigd worden op de GEVELSIERKUNST in enkele belendende straten.

Ja zeker, wij zien de inventarisatie van, en het speuren naar de achtergronden over het kunstpatrimonium van Laken als een kultuurspreidende taak. Deze betrachting past volkomen in de geest van Geschied- en Heemkunde. Wie kent nog de namen van de kunstenaars en de architecten die in opdracht, schilderachtige plantsoenen met mooie beeldhouwwerken tooiden? Wie verrijkte de straten met sierlijke huisgevels of méér nog, wie integreerde prachtige kunstwerken in deze huisgevels? Deze werkwijze was immers een emanatie van een artistiek bewuste en kunstminnende generatie uit de negentiende eeuw, begaan met oerdegelijke urbanisatiegedachten ...!

LACA is nog jong ... we moeten door onstuimige jeugdijaren heen .. zoekend en tastend zullen we opgroeien. Aan ernst en doorzettungsvermogen ontbreekt het ons niet. Over plannen en projecten wordt druk gebakkeleid ... Weer houden we de adem in ...!

Leon CANDAU
Voorzitter

Met het oog op onze komende tentoonstelling, lopend van 26 april tot 06 mei 1990 in de lokalen van het Trefcentrum NEKKERSDAL, licht Mevr. H. VERSTRAETE, Lic. Gesch. en ijverig LACA-lid, de figuur van KAREL BOGAERD toe.

KAREL BOGAERD EN LAKEN.

Komen leven in Laken, op het einde van de vorige eeuw, beduidde enerzijds geconfronteerd worden met een groeiend Vlaams dorp vlakbij de hoofdstad, en anderzijds leven in de nabijheid van het Hof, de monumentale O-L- Vrouwekerk en het kerkhof waar menig vooraanstaande Brusselaar verlangde begraven te worden. Laken, door burgemeester Bockstael geleid, werd gegrepen tussen de koninklijke wens om van het "dorp" een koninklijke residentie te maken en de opdringende industriële uitbouw van het kanaalgebied. Behoudsgezinde en vooruitstrevende gedachten, frankofonie en flamingantisme botsten met elkaar in de gemeentepolitiek en het socio-culturele leven alhier.

Het was in dit Laken, dat de Oostvlaming Karel Bogaerd zich met zijn gezin kwam vestigen in 1878, als vertaler bij het Ministerie van Openbare Werken te Brussel. Hij had het voordeel niet zomaar een anonieme "inwijkeling" te zijn. Hij had reeds in Eeklo zijn sporen verdiend op literair gebied en genoot al van een zekere bekendheid in het Vlaamse land. Zijn verhuizing uit het diep katholieke Eeklo (met een kleine liberale kern nochtans) moet voor hem een bevrijding geweest zijn. De stimulerende werker, die hij volgens tijdgenoten was, liet zich opnemen in het bruisende liberale en literaire milieu van het hoofdstedelijk gebied.

Karel Bogaerd was een self-made man, een autodidact met een elementaire lagereschoolopleiding maar met een goed stel hersenen, een levendige dichtelijke geest en een goede gezondheid. Hij publiceerde dichtbundels en werkte, als journalist, tijdelijk mee aan het belangrijke liberale weekblad "De Zweep" van Julius Hoste sr... Hij stichtte de volksbibliotheek van het Willemsfonds in de Claessensstraat en was er de "boekbewaarder" van, tot Mennekens zijn functie overnam. Hij was toen reeds 70 jaar geworden. Zijn werkkraft en zijn sociale bewogenheid gingen niet ongemerkt voorbij aan de liberale progressieven van Laken en zo werd hij tot gemeenteraadslid verkozen, functie die hij uitoefende tot aan zijn overlijden. Hij bekwam dat er een Lakense straat genoemd werd naar de oom van zijn echtgenote nl. de Karel Ledeganckstraat. Dat de gemeenteraad hem waardeerde bleek uit de beslissing, om hem, nog tijdens zijn leven, een straatnaam te geven. Ook schreven burgemeester Bockstael en schepenen, maar ook Karel Buls en het Hof zich in voor zijn gepubliceerde dichtwerken. Bij zijn overlijden op een koude winterdag van januari 1906, werden er twaalf lijkredenen uitgesproken.

Als dichter is hij niet meer gekend, maar zijn naam is bekend gebleven bij vele duizenden leerlingen, die de Rijksnormaalschool en het koninklijk Atheneum (nu genoemd Lyceum) bezochten. Het huidige gebouwencomplex is een getuigenis van de architectuur van tussen de beide wereldoorlogen.

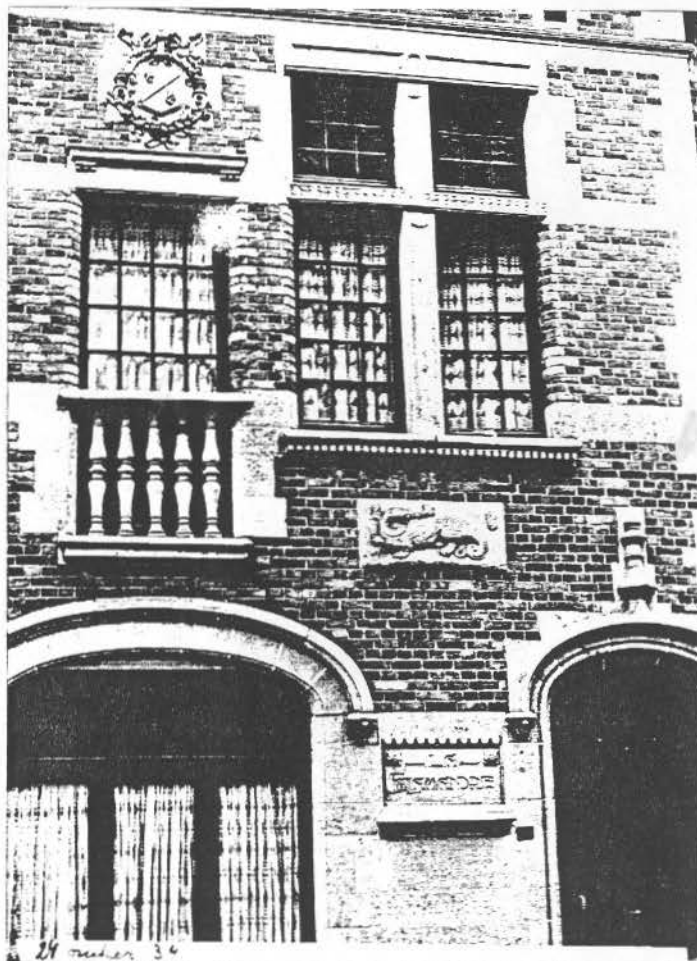
Van boven naar onder :

St. Albaansbergstraat 61
Medoristraat 16
Duikerstraat 34

De tentoonstelling (11 april tot 6 mei 1990) zal ook gewijd zijn aan enkele versieringen in de buurt van de Rijksnormaalschool en de Karel Bogaerdstraat.

Als voorsmaakje een paar afbeeldingen van zulke prachtige versieringen.

REDACTIONEEL NIEUWS

OPEN - MONUMENTENDAG - 9 SEPTEMBER 1990

(georganiseerd onder de auspiciën van de Koning Boudewijn - stichting)

Uit een toespraak van de Voorzitter van het Coördinatiecomité, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Heer Christian SPAPENS, gehouden tijdens een informatievergadering op 8 februari j.l., weerhouden we volgende gedachte ...

"De bedoeling van de jaarlijkse Open-Monumentendag is,
"méér mensen intensiever in contact te brengen met
"historische gebouwen en hun belangstelling voor dit
"rijke patrimonium op te wekken en levendig te houden !"

Dit jaar past het opzet in de Koningsfeesten 60/40 en ..., wat meer is, de Open-Monumentendag wordt nationaal georganiseerd, in samenwerking tussen de Vlaamse- en Franse Gemeenschapscommissies.

De Geschied- en Heemkundige Kring LACA beschouwt een actieve deelname aan dit gebeuren als een plicht. In overleg met de Sociaal Culturele Raad van Laken en het bestuur van de stad Brussel brachten we diverse voorstellen uit, besproken met de kernleden op onze laatste werkvergadering.

Zonder nu al in details te treden melden we onze lezers toch reeds dat het geboden monumenten-pakket zal verruimd worden t.o.v. verleden jaar. Wij willen alles in het werk stellen om het grote succes van 1989 te overtreffen. Maar ... om dit opzet te doen slagen zijn er medewerkers nodig voor allerlei taken die dag. Onze leden kunnen ons van nu af schrijven of telefoneren om hun eventuele diensten aan te bieden, zodat we onze planning tijdig kunnen indienen bij het inrichtend comité.

(ZIE ADRES EN TELEFOON OP KAFTZIJDE)

Wij durven steevast op de medewerking van vrijwilligers rekenen !

BRIEF KONING LEOPOLD I

Het ligt zeker niet in de bedoeling van LACA goedkope sensatie bij de lezers op te wekken, noch "indiscretie" aan de man te brengen nopens vroegere leden van ons Vorstenhuis !

Integendeel het leek ons zinvol, puttend uit het rijke archief van een onzer leden, de Heer CAPRON, in ons eerste nummer LACA-TIJDINGEN, een getranscribeerde brief te publiceren, geschreven door onze eerste Koning in het tweede jaar volgend op onze Onafhankelijkheid.

Omwille van de historische waarde van dit stuk bieden we in LACA-TIJDINGEN nr 3, de fijnproevers van dergelijke teksten een fotocopie van het originele document aan. Zij zullen eens te meer ons initiatief naar waarde schatten vermits we stilaan een betere techniek verwierven om dergelijke oude stukken in een goede leesbare en uitgezuiverde vorm te laten verschijnen.

Hiermee weze aangetoond : de hoofse vormelijkheid waarmee de hoogst geplaatste personen uit Europa in die tijden elkaar bejegenden, doch tevens de diepmenselijke ondertoon die uit die woorden herkenbaar is !

L.C.

Bruxelles le 4 Juin - 6 -
1832

Madame !

Votre Altesse Royale en consentant à m'accorder sa main, me comble de bonheurs et me fait espérer l'avenir le plus heureux.

Je connais toute l'étendue du sacrifice que Vous faites, en quittant un cercle de famille dans lequel Vous êtes si heureuse, mais je Vous supplie de ne pas considérer l'événement qui fait mon bonheur de cette manière. Loin de Vous arracher à ces relations qui Vous sont si chères, à de titres si sacrés, tout mon désir est toute

ma sollicitude, sera de vous rendre cette réparation au moins peu sensible que possible.

Mon expérience est, que nous ne formerons qu'une seule famille, et tout le changement qui resultera de la nouvelle position des affaires, ne doit être, que de transformer un fidèle et éprouvé ami, en un nouveau membre de cette excellente famille.

Ce sera l'occupation constante de toute ma vie, d'étudier ce qui pourra avancer votre bonheur, et j'ose s'affirmer quel que soit l'avenir que le sort nous prépare, jamais vous ne verrez de variation dans mon caractère et toujours vous trouverez en

- 8 -

moi, le même dévouement pour
Vous j'en appelle à la Reine
Vôtre excellente mère, elle me
connaît assez longtemps pour
pouvoir me juger avec impartialité.

Prenez la franchise avec
laquelle je Vous parle, faites
quelque impression sur votre excellent
cœur, et diminuez et calmez
les appréhensions qui trop naturellement
qui Vous donne l'idée de la
séparation de votre bien aimée
famille.

Je n'ose pas prolonger ma
lettre d'avantage et je la
finis en suppliant votre
Altesse Royale d'agréer
l'hommage de mon tendre
et respectueux dévouement.

Leopold

TOPONYMISCHE BIJDRAGE VAN DE HEER P. VAN NIEUWENHUYSEN

DE SCHAPENWEG, alias ROMEINSE STEENWEG

In tegenstelling tot wat de (Franse) naam van deze weg laat veronderstellen, is zijn oorsprong zeker niet Romeins maar wel voorhistorisch. Hiervan getuigen de vuurstenen, bijlen en pijlpunten die er langs teruggevonden werden. De Romeinen zouden deze weg alleen maar in hun verkeersnet opgenomen hebben.

Hij loopt over een heuvelrug, waarschijnlijk teneinde de laaggelegen, drassige gronden te vermijden en ook om in onzekere tijden hinderlagen te voorkomen.

De benaming SCHAPENWEG, wijst op de vele kudde schapen die men tot kort na de Eerste Wereldoorlog langs onze wegen van hun winterkwartieren naar hun zomerweideplaatsen overbracht, terwijl ze met de terugkomst van het slechte seizoen huiswaarts keerden. Tot in de jaren '20 graasden er schapen in het Elizabethpark van Koekelberg !

Het LAKEN- alias MOLENBEEKVELD strekte zich vroeger uit tussen de twee dorpen LAKEN en MOLENBEEK; zo kan men verklaren dat de benaming LAKENVELD voornamelijk in MOLENBEEK gebruikt werd, terwijl de Lakenaars eerder van het MOLENBEEKVELD spraken.

De term VELD heeft in de loop der tijden een lange betekenisontwikkeling doorgemaakt, die wij hier in het kort kunnen schetsen :

In het Germaans wees het woord "feldu" op een "open, onbebouwde vlakte", die zich vaak tussen twee lokaliteiten uitstreckte en waarin het vee gedreven werd. Later werden de "velden" ontgonnen, zodat "veld" ook "bouwland" ging betekenen.

De talrijke veldnamen in onze streek moeten we als sporen van de hierboven beschreven oude landschappelijke en agrarische toestanden beschouwen.

Later, vooral in de 19e/20e eeuw, ten gevolge van de Industriële Revolutie en van de uitbreiding van Brussel, werden er lanen en straten aangelegd door de plaatsen waar men vroeger (woeste) velden vond. Ook LAKEN en MOLENBEEK ondergingen dit proces. Daarom treft men thans in LAKEN een MOLENBEEKVELDSTRAAT en in MOLENBEEK een LAKENVELDSTRAAT aan !

P. Van Nieuwenhuysen

VERVOLG VAN DE BIOGRAFIEEN VAN BEELDHOUWERS IN LAKEN
=====

2. MONUMENT VAN DE ARBEID

MEUNIER Constantin (Etterbeek 12/4/1831 - 4/4/1905)

Leerling van Fraikin aan de Academie van Brussel.

Debuteerde als schilder. Het Museum van Brussel bezit een honderdtal SCHILDERWERKEN van hem, w.o. :

- Taferelen van de Boerenkrijg
- Tabaksmanufactuur in Sevilla
- Koolmijn onder de sneeuw

Het Museum van Antwerpen bewaart dertien van zijn schilderijen, w.o. :

- De Marteling van de H. Stefaan
- De Terugkeer van de mijn.

Nog werken bevinden zich in de Musea van Kortrijk, Gent, Parijs, (Luxembourg) (o.m.)

Na zijn 50ste stapte hij over naar de BEELDHOUWKUNST (eerste tentoonstelling in het Salon des XX in 1885).

Realist die erg sociaal bewogen was (beelden uit de werkerswereld). Zijn oeuvre werd in 1896 in Parijs tentoongesteld. Hij kreeg daardoor internationale bekendheid.

Zijn woning in Elsene herbergt nu het Museum C. Meunier (Abdijstraat 59) dat tientallen werken bezit.

In Brussel zijn er nog menige beelden van hem te vinden, zoals :

- In het Museum : een twintigtal werken w.o. :
Het Grauwvuur, Ecco Homo, De Steenhouwer, De Schilder Theo Van Rysselberghe.
- In de Kruidtuin : De Zomer (maaier, transpiratie afvegend) De Herfst (zaaier)
- In het Jubelpark : De Maaier
- Ambiorixplantsoen : Paard aan de drinkplaats
- Kapellekerk : In de boog boven ingang : H. Drievuldigheid, H. Maagd, St.- Benediktus en engelen
- In het Museum van Elsene : Hoofd van een Italiaanse
- Aan het Stadhuis : (bij de soevereinen) Bertha (+ 771; vrouw van Karloman, broer van Karel de Grote), Zwentibold (870 - 900 ; bastaardzoon van Arnulf van Korinthië die in de strijd tegen zijn halfbroer voor het koningschap van Lotharingen gedood werd); Ode (vrouw van Karloman; zij werd tot echtgenote genomen door een van de overwinnaars van haar eerste man).

In Antwerpen een tiental werken in het museum w.o. :

- De Antwerpse Buildrager, Steenbakkers, Moederweelde, Oostendse Visser.

In buitenlandse Musea :

- Kopenhagen, Genève, Parijs (Luxembourg), Rome, Stockholm, Valenciennes en in meerdere Duitse musea

Zijn standbeeld staat op het Acaciaplein in Etterbeek.
Een plein in Vorst en een straat in Overijse dragen zijn naam.

3. FONTEIN DE BROUCKERE

FIERS Edouard (Ieper 27/5/1826 - Schaarbeek 23/12/1896)

(Beeldhouwer van de buste van de Brouckère, Neptunus en Amphitrite)

Leerling aan de Academie van Brussel (W.GEEFS).Kreeg de Leopoldsorde.

Een straat in Schaarbeek draagt zijn naam.

In Brussel :

- Maakte hij aan (het oude deel) van het gebouw van de Nationale Bank de frontons bekroond door allegorisch werk : Handel en Industrie.
- Aan het Stadhuis : (beiden bij de soevereinen)
  - Filips de Schone (1478 - 1506) zoon van Maria van Bourgondie en Maximiliaan van Oostenrijk. Vader van Keizer Karel.
  - Johanna de Waanzinnige (1479 - 1555). Koningin van Castilië. Echtgenote van Filips de Schone (na diens dood werd zij geestesziek). Moeder van Keizer Karel.
- Aan de Gulden Vlieslaan nrs 17 en 18 waren van Fiers drie kariatiden aangebracht (Architectuur, Beeldhouw- en Schilderkunst) en twee kindergroepen (Industrie en Handel). Sinds de oprichting van de Galeries de la Toison d'Or zijn die werken verdwenen. Jammer, want zij hadden in de galerijen ingewerkt kunnen worden.

In Laken :

- Op het kerkhof : buste van Jan Lindemans (schoolopziener 1807-1865) (met tekst in het Nederlands, hetgeen zeldzaam was).

In Schaarbeek :

- In de hall van de 1ste verdieping van het gemeentehuis : Liefdesband (brons)

In Ieper :

- In het Museum : zeven werken (w.o. Zelfportret in brons en ontwerp van ruitersstandbeeld van Hertog Jan I van Brabant). Een ganse collectie werken van Fiers bevond zich in het Museum toen zij tijdens de eerste wereldoorlog volledig vernield werd (25-tal werken w.o. het beeld van Hertog Jan I waarvan zich nu het ontwerp in het museum bevindt).
- In het Stadhuis : Amor in de Schelp (brons) en De Onschuld (buste in gips)

Noot : Na het schrijven van het eerste artikel, ontdekte ik dat Neptunus een drietand en Amphitrite een gouden scepter vasthielden. Deze symbolen zijn momenteel niet meer aanwezig. Werden zij tijdens de verhuizing verloren ?

D'UNION Pierre (Leuven 10/9/1827 - Elsene 28/9/1888) (ook als Dunion vermeld)

(beeldhouwer van de groep kinderen; deze groep wordt echter door de conservator van het Stedelijk Museum van Ieper ook aan Edouard Fiers toegeschreven).

Hij was gemeenteraadslid in Ukkel. In deze gemeente draagt een straat zijn naam.

In Brussel :

- In de Kapellekerk (voluit Onze-Lieve-Vrouw ter Kapellekerk) bevindt zich zijn Kristus in het Graf (1852) (op het altaar van de Heilig Kruis- en Drievuldigheidskapel - rechterarm van de kruisbeuk).
- Aan het stadhuis : Karel Martel en zijn echtgenoten Gertrude en Suanchilda. (bij de soevereinen)
- In het Museum : David Teniers de Jonge (buste in brons) en Jan Breughel.

HOUSTONT Georges : zie bij monument Leopold I

4. NEPTUNUS

Jan VAN BOLOGNA (1529 - 13/8/1608)

Dit monumentale werk is een copie van het origineel van Jan van Bologna of Giovanni (da) Bologna of Giambologna. Ook nog Jean de Bologne.

Hij is van Zuid-Nederlandse afkomst (geboren in Dowai of Douais). Leerde beeldhouwen in Bergen en Antwerpen. Trok daarna naar Rome (1554). Onderging daar de invloed van Raphaël. Twee jaar later vestigde hij zich in Firenze en kwam in dienst van Francesco de Medici. Hij maakte aldaar een omvangrijk oeuvre, dat een verbindingsschakel vormt tussem het late maniërisme en de vroege barok. Bekende werken zijn : Voortijlende Mercurius, Sabijnse Maagdenroof, Venus, ruitersstandbeelden en uiteraard de Neptunusgroep. Giambologna is in een bronzen medaillon afgebeeld aan de gevel van het Museum te Brussel (samen met Rubens en Jan Van Ruysbroek).

De copie is van de hand van de Italiaan SANGIORGI

Op het grondgebied dat vroeger Neder-over-Heembeek was en dat in 1897 bij Laken gevoegd werd, ligt een laan die de naam van deze beeldhouwer draagt.

5. KANAAL MONUMENT

DE WEVER Auguste (Brussel 10/6/1836 -)

Stempelsnijder van medailles en zegels. Hij werkte met Leopold Wiener (die o.m. geldstukken ontwierp met de afbeelding van Leopold II)

Het Museum van Brussel bezit van hem meerdere medailles en een buste van Stracmans (brons).

DE LAKENSE DRIELING

(° 25 maart 1908)

Vele Lakense prentbriefkaartenverzamelaars zullen bijgaande afbeeldingen wel in hun verzameling bezitten. Maar als Geschied- en heemkundige kring was het voor LACA een "must" om te achterhalen wat er van deze drieling geworden was !

Na veel zoeken was het dan zover. Eén van deze drie kinderen zou nog in leven zijn en zou ergens in Neder-over-Heembeek wonen. (Het is tenslotte nog maar 82 jaar geleden dat ze het levenslicht zagen).

Eens zover, ging het vlotter en kwam LACA vrij vlug op het spoor van PHILOMENA VANDERPERREN. In januari 1990 hadden enkele afgevaardigden van onze kring het genoeg haar te mogen ontmoeten. Hieronder volgt het relaas van Mevrouw Philomena VANDERPERREN.

"De geboorte van het tweede kindje van het echtpaar GUSTAAF en ANTOINETTE VANDERPERREN-WILLEMS was nakend. Zoontje Henry, geboren op 12 mei 1905, lag op de eerste verdieping van het kleine huisje met het nummer 149 van de Leopold I straat te slapen. Op 25 maart 1908 om half drie 's morgens werd ELISA geboren."

"Vader was in de wolken met zijn flinke dochter, maar werd al vlug door de vroedvrouw naar de aardse realiteit teruggebracht, omdat er volgens haar nog een tweede kindje zou volgen. PHILOMENA werd geboren om twintig vóór drie en tien minuutjes later was het de beurt aan ALFONS om zijn keeltje open te zetten."

Mevrouw Philomena vertelt verder dat vader Gustaaf, toen hij vernam dat nummertje drie op komst was, zodanig schrok, dat zijn haren ten berge rezen en recht bleven staan, zodat hij gedurende een ganse week zijn muts niet kon opzetten !

Het gezin VANDERPERREN had het moeilijk met vier kinderen. Het echte beroep van vader was galvaniseerder, maar hij loste schepen aan de Lakenbrug. Later werkte hij als handlanger bij de "Compagnie Ardennaise". Moeder was huisvrouw maar deed ook de was voor derden. (Ze "deed de waskuip" zoals Philomena zegt).

Onze drieling ging naar de lagere school in de Thys-Van Hamstraat. (De huidige "Ecole Primaire Steyls 33")

Na schooltijd vervaardigde de ganse familie "ACHELTJES" die met de hondekar, getrokken door VOS, in Brussel verkocht werden. De gekende prentbriefkaarten liet moeder op eigen kosten drukken. Ze werden te Brussel in de Nieuwstraat en op "den Boulevard" aan de voorbijgangers verkocht, om zo wat boter bij de vis te doen. Doch toen de "gardeville" haar betrapte, werd ze doorgestuurd omdat vreemden niet in Brussel mochten leuren(zij was van Laken !).

Op 17 april 1916 werden JEAN en CATHERINA (een tweeling) geboren, zodat het gezin nu zes kinderen telde.

Philomena huwde op 10 juli 1930 met OSCAR VANDEPUT, beroepsmilitair bij de "Vlegeneers". Hij overleed in 1979. Philomena heeft nog in Zaventem gewoond, waar ze lang bij SABENA heeft gewerkt. Toen ze met pensioen ging, kwam ze opnieuw in Laken wonen, in de KETELSSTRAAT. Sinds enkele jaren woont ze nu in Neder-over-Heembeek, waar ze naar haar zeggen, geen trappen meer moet doen. (Zij gebruikt de lift).

ENKELE KANTTEKENINGEN

- Vader was bij de geboorte van de drieling vijf-en-twintig jaar oud en moeder pas twintig. (NVDR : Vader zag er erg jong uit. Nog "nen echte gamin" : zie afdruk hierbij).
- Zij huwden te Laken op 16 februari 1907, twee jaar na de geboorte van Henry (12 mei 1905)
- Vader overleed in 1931, Moeder in 1955, Elisa in 1959 en Alfons in 1960 (deze laatste bij een arbeidsongeval).
- De drieling werd gedoopt in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Laken. Hun plechtige communie deden zij in de voorlopige kerk van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes (Leopold I- straat) bij pastoor Swalus.
- De echte familienaam is VANDERPERREN, doch op de geboorteakte tekende vader drie maal VANDENPERREN. (Waarschijnlijk was hij nog onder de indruk ...)
- De geboorteakten werden ondertekend door de schepen van de Burgerlijke Stand : KAREL FRANS DE MEER. Een straat te Laken werd later naar hem genoemd doch dat werd dan de "CHARLES DEMEER" - straat. (NVDR : Hier ook werkte de verfransingsdruk door).
- Van ons Koningshuis (Leopold II) ontving de familie VANDERPERREN de kindermant. Dat was een colli met luiers, kinderkleding, enz.
- "ACHELTJES" waren busseltjes brandhout, die op maat gekapt en gebonden werden. Ze waren juist voldoende om een kachel mee aan te maken.
- Volgens Philomena zou er in de Fransmanstraat een waarzegster gewoond hebben ... die destijds druk bezocht werd door bijgelovige Lakenaars !

INTERVIEW : E.Christiaens en E.Leemans.

TEKST : E. Christiaens

REPRODUCTIE FOTOGRAFISCH MATERIAAL : D. Van Kriekinge

Les trois jumeaux des époux VANDER PEERE-WILLEMS
nés à Laeken, le 23-mars 1908, rue Léopold, 149.

Phot. Scheen, Laek

De drieling in het kraambed

Les trois jumeaux de Laeken et leur mère

*van links naar rechts :
ELISA ALFONS PHILOMENA
met moeder op achtergrond*

Les trois jumeaux de Laeken et leur mère

*van links naar rechts :
PHILOMENA ALFONS ELISA
met moeder op achtergrond*

N° 160. — Le

MIL NEUF CENT HUIT, à

Den vijf en twintigsten daant, DUIZEND NEGEN HONDERD ACHT, om elf uren en dertig minuten 's morgens.

après constatation, Nous, Soussigné,

na bestatiging, stellen Wij, ondergeteekende,

Officier de l'état civil de la commune de LAEKEN,

Ambtenaar des burgerlijken stands der gemeente LAKEN,

dressons l'acte de NAISSANCE de

de GEBORTEAKTE op van

Vanderhessen, Elida, geboren den drij en twintigsten dezed maand, om twee uren en dertig minuten 's morgens, Siegfold Straat, n° 119, in de woonplaats van hare ouders, dochter van Gustaaf, galvaneerder, geboren te Saken, oud vijf en twintig jaar en van Antonia Willemis, zonder beroep, geboren te Sint Jans Kolonbeek, oud twintig jaar, echtgenoten. Op de verklaring des vaders, in tegenwoordigheid van Gabriel Deurmon, glaslijper, oud eelij en dertig jaard en van Julianus Derjck, dagloover, oud twee en twintig jaar, beide te Saken gekuitvest.

Duquel acte, dressé en double, il leur a été donné lecture.

Van welke akte, in dubbel opgemaakt, hun lezing is gehouden geworden.

Vanderepere Deurmon Derjck

[Handwritten signature]

N° 161. — Le

MIL NEUF CENT HUIT, à

Den vijf en twintigsten daant, DUIZEND NEGEN HONDERD ACHT, om elf uren en veertig minuten 's morgens.

après constatation, Nous, Soussigné,

na bestatiging, stellen Wij, ondergeteekende,

Officier de l'état civil de la commune de LAEKEN,

Ambtenaar des burgerlijken stands der gemeente LAKEN,

dressons l'acte de NAISSANCE de

de GEBORTEAKTE op van

Vanderhessen, Philomena, geboren den drij en twintigsten dezed maand, om twee uren en veertig minuten 's morgens, Siegfold Straat, n° 119, in de woonplaats van hare ouders, dochter van Gustaaf, galvaneerder, geboren te Saken, oud vijf en twintig jaard en van Antonia Willemis, zonder beroep, geboren te Sint Jans Kolonbeek, oud twintig jaard, echtgenoten. Op de verklaring des vaders, in tegenwoordigheid van Gabriel Deurmon, glaslijper, oud drij en dertig jaard en van Julianus Derjck, dagloover, oud twee en twintig jaard, beide te Saken gekuitvest.

Duquel acte, dressé en double, il leur a été donné lecture.

Van welke akte, in dubbel opgemaakt, hun lezing is gehouden geworden.

Vanderepere Deurmon Derjck

[Handwritten signature]

N° 162. — Le

MIL NEUF CENT HUIT, à

Den vijf en twintigsten daant, DUIZEND NEGEN HONDERD ACHT, om elf uren en vyftig minuten 's morgens.

après constatation, Nous, Soussigné,

na bestatiging, stellen Wij, ondergeteekende,

Officier de l'état civil de la commune de LAEKEN,

Ambtenaar des burgerlijken stands der gemeente LAKEN,

dressons l'acte de NAISSANCE de

de GEBORTEAKTE op van

Vanderhessen, Alfred, geboren den drij en twintigsten dezed maand, om twee uren en vyftig minuten 's morgens, Siegfold Straat, n° 119, in de woonplaats van zijn ouders, zoon van Gustaaf, galvaneerder, geboren te Saken, oud vijf en twintig jaard en van Antonia Willemis, zonder beroep, geboren te Sint Jans Kolonbeek, oud twintig jaard, echtgenoten. Op de verklaring des vaders, in tegenwoordigheid van Gabriel Deurmon, glaslijper, oud drij en dertig jaard en van Julianus Derjck, dagloover, oud twee en twintig jaard, beide te Saken gekuitvest.

Duquel acte, dressé en double, il leur a été donné lecture.

Van welke akte, in dubbel opgemaakt, hun lezing is gehouden geworden.

Vanderepere Deurmon Derjck

[Handwritten signature]